

Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

21 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte
Judecători

Țurcan Anatolie
Mânăscurtă Igor
Daguța Sergiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Burcă Igor prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2023, în cauza penală privindu-l pe

Burcă Igor xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 17.03.2020 – 24.12.2020;

Instanța de apel: 20.01.2021 – 11.04.2023;

Instanța de recurs: 15.11.2023 – 21.02.2024.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 decembrie 2020, *cauza fiind examinată potrivit rigorilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Burcă Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, la 4 ani 8 luni închisoare.

În temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare aplicată inculpatului Burcă Igor a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 3 ani.

În conformitate cu art. 224 alin. (2) Cod de procedura penală, s-a dispus încetarea procesului cu privire la acțiunea civilă intentată în cadrul procesului penal de către partea vătămată Dimineț Petru în privința inculpatului Burcă Igor privind încasarea sumei de 119 417, 20 lei, cu titlul de prejudiciu material, și a sumei de 150 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Burcă Igor la 30 iulie 2012, aproximativ la ora 02:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu altă persoană în

privința căruia cauza penală a fost disjunctată în procedură separată prin ordonanța din 29 ianuarie 2012, au pătruns în casa ce aparține cet. Dimineț xxxxx, situată în ÎP „xxxxx, de unde au sustras un televizor de model „Sakura” la preț de 6 000 lei, un senzitor muzical de model „xxxxx”, la preț de 12 000 lei și au urcat în automobilul de model „xxxxx”, cu numere de înmatriculare xxxxx, care era parcat în fața casei menționate, plecând în direcție necunoscută, astfel, cauzându-i părții vătămate, prin acțiunile sale intenționate, un prejudiciu material considerabil, în sumă de 203 000 lei.

Acțiunile inculpatului Burcă Igor au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, adică *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Railean Aliona, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Burcă Igor să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, indicând că pedeapsa aplicată inculpatului de către prima instanță este prea blândă, datorită pericolului social sporit al infracțiunii comise de către acesta.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2023, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată parțial sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 decembrie 2020, în partea individualizării pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, lui Burcă Igor, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa de 5 ani închisoare, cu executare acesteia în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel, pentru a decide astfel, a statuat că prima instanță corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dându-i-se faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Cât privește pedeapsa stabilită inculpatului pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a reținut că în privința inculpatului Burcă Igor nu sunt aplicabile prevederile art. 90 alin.(1) Cod penal, întrucât inculpatul are antecedente penale, deși sunt stinse. Or, acesta a fost atras la răspundere penală, potrivit revendicării, de mai multe ori, infracțiuni ce au fost comise după săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, astfel, inculpatul careva concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe cale corijării, săvârșind noi infracțiuni cu intenție.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs de către avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Burcă Igor, prin care, invocându-

se temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012), se solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această latură, prin care inculpatului, pentru infracțiunea comisă, să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate, din considerentul că instanța de apel, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare, prin excluderea aplicării, la caz, a prevederilor art. 90 Cod penal, nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, care are loc de muncă și se caracterizează pozitiv la locul de trai. Mai mult, apărarea a invocat că inculpatul nu are antecedente penale, a pășit pe calea corijării, se căiește de cele comise, a restituit prejudiciul cauzat părții vătămate, astfel, nu are careva pretenții față de el.

5.1. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat tardiv.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta este inadmisibil, fiind declarat tardiv, din următoarele considerente.

Conform dispozițiilor art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept, într-un complet din trei judecători, prin încheiere, să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că *recursul este tardiv*.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2023 în cauza penală privindu-l pe Burcă Igor, a fost pronunțat la 11 aprilie 2023, cu participarea inculpatului Burcă Igor și a avocatului acestuia, Bosîi Ion, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 173-175, Vol. II), fiind notificați că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe 20 iunie 2023, ora 14:00 (f.d. 175, Vol. II).

Ulterior, la 20 iunie 2023, ora 14:00 (f.d. 175, Vol. II), în lipsa inculpatului Burcă Igor, deși a fost anterior înștiințat, însă, în prezența avocatului acestuia, Bosîi Ion, a fost pronunțată integral decizia instanței de apel, copia deciziei integrale fiind înmănată părților, precum și expediată prin poștă (f.d.192, Vol. II). Totodată, pe 26 iunie 2023, decizia integrală a instanței de apel a fost plasată pe Portalul național al instanțelor de judecată.

În continuare, se reține că la 15 noiembrie 2023, conform ștampilei de pe recurs (f.d. 199, Vol. II), avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Burcă Igor, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului prevăzut de lege, fără a invoca argumente întemeiate privind depunerea tardivă a recursului.

Ținând cont de faptul că, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel,

curge de la data comunicării deciziei integrale, completul de judecată menționează că recursul vizat este tardiv.

În conjunctura expusă, se conchide că atât înmânarea, expedierea prin poștă, cât și plasarea deciziei integrale a instanței de apel pe Portalul național al instanțelor de judecată, reprezintă o modalitate de comunicare aptă din punct de vedere procesual să declanșeze curgerea termenului de contestare jurisdicțională a hotărârii judecătorești. Or, neglijarea de către apărător a curgerii termenului de atac al deciziei instanței de apel, vine în urma exercitării neconforme a drepturilor procedurale.

Subsidiar, completul de judecată statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În acest sens, se subliniază că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă a deciziei și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Subsecvent, completul de judecată reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiș vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

În consecință, instanța de recurs reiterează, că recursul declarat la 15 noiembrie 2023 de către avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Burcă Igor, împotriva deciziei instanței de apel din 11 aprilie 2023, este inadmisibil, fiind tardiv.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Bosîi Ion în numele inculpatului Burcă Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2023, în cauza penală privindu-l pe **Burcă Igor** xxxxx, ca fiind tardiv.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu